

BOJ ZA ŽENSKÉ PRAVICE

PRAZGODOVINA

- Ženske enakopravne moškim
- Gospodinje, skrbijo za otroke
- Kasneje se pojavi obdobje **matriarhata** (vladajo ženske) nato **patriarhata** (vladajo moški)

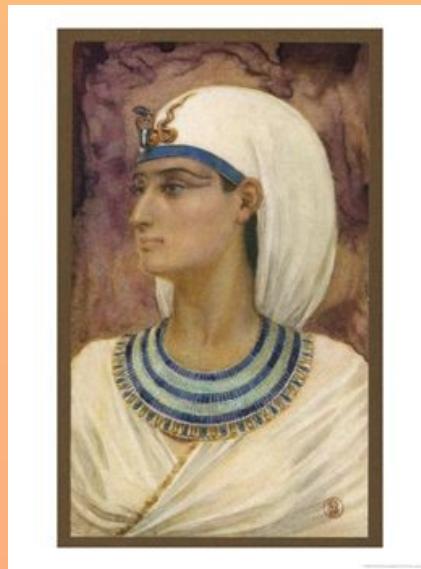
STARI VEK

EGIPT:

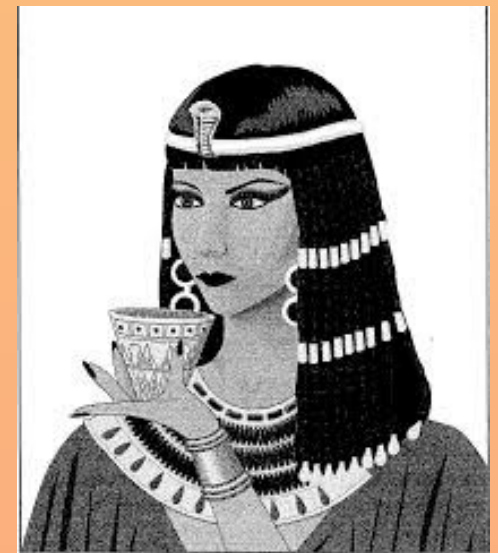
- Svobodna izbira partnerja
- Imele visoke položaje (faraonka, zdravnica, trgovka...)
- Faraonke:

Nefretete

Hačepsut

Kleopatra

GRČIJA:

- Omejena svoboda zunaj domovanja
- Bile pod nadzorom moža, očeta
- Edina družbena vloga kjer so lahko sodelovale je bila vera
- Doma so nadzorovale dogajanje v hiši, skrbele za oblačila in vzgajanje
- Gospodinjska dela so opravljali sužnji
- Niso se smele udeležiti OI, jih gledati, ker udeleženci niso imeli oblačil

RIM

- Niso imele volilne pravice
- Višji položaj kot je imel njihov mož ali oče, višji položaj so posredno imele tudi one
- Ženska naj bi se omožila, vodila gospodinjstvo in skrbela za otroke
- Kmečka dekleta se niso smela oženiti, bile so brezpravne

SREDNJI VEK

- Ženske so postavljali v položaj moškega, ki mu nekaj manjka
- Bile so izključene iz javnega življenja
- Nekatere so lahko dedovale zemljo in za nekaj časa celo vladale
- Dejavnne so bile v prehrambeni dejavnosti in sicer kot pekarice, mlinarice, prodajalke...
- Ukvarjale so se tudi s prostitucijo in služabništvom
- Niso vplivale na to, s kom se bodo poročile- posledica tega pa so bile skrivne in nedovoljene poroke

NOVI VEK

- Kmečka dekleta se niso smele poročiti
- Niso imele nobenih pravic
- Delodajalci so grdo ravnali z njimi in posegali v njihove pravice
- Če so rodile nezakonskega otroka, so jih vrgli na cesto
- Vodile so gospodinjstvo, rojevale in vzgajale otroke
- Moški so menili, da ženske nimajo nič v zvezi s politiko

NOVI VEK

- Ženske želijo izpostaviti enakost pravic obeh spolov
- **Olympe de Gouges** napiše deklaracijo o pravicah žensk in državljanek, ki je poudarila:
 - sposobnost žensk, da sprejemajo moralne in razumne odločitve
 - ženske vrline
 - ženska kot moškemu enakovredna

DÉCLARATION DES DROITS DE LA FEMME ET DE LA CITOYENNE,

A décréter par l'Assemblée nationale dans ses dernières séances ou dans celle de la prochaine législature.

PRÉAMBULE.

Les mères, les filles, les soeurs, représentantes de la nation, demandent d'être constituées en assemblée nationale. Considérant que l'ignorance, l'oubli ou le mépris des droits de la femme, sont les seules causes des malheurs publics et de la corruption des gouvernemens, ont résolu d'exposer dans une déclaration solennelle, les droits naturels, inaliénables et sacrés de la femme, afin que cette déclaration, constamment présente à tous les membres du corps social, leur rappelle sans cesse leurs droits et leurs devoirs, afin que les actes du pouvoir des femmes, et ceux du pouvoir des hommes pouvant être à chaque instant comparés avec le but de toute institution politique, en soient plus respectés, afin que les réclamations des citoyennes, fondées désormais sur des principes simples et incontestables, tournent toujours au maintien de la constitution, des bonnes moeurs, et au bonheur de tous.

En conséquence, le sexe supérieur en beauté comme en courage, dans les souffrances maternelles, reconnaît et déclare, en présence

SUFRAŽETKE

- Sufražetke so bile prve ženske, ki so se množično borile za pravice žensk. V ZDA, Veliki Britaniji in Kanadi so prirejale proteste
- Poslanci v parlamentu niso podpirali njihovih zahtev.
- Mnoge so kaznovali z zaporom, toda tudi tam se niso odpovedale svojim ciljem.
- Po letu 1918 so se ženske, stare čez 30 let, ki so plačevale najemnino ter imele diplomo, lahko udeležile volitev. Šele z letom 1928 so znižali starost volilnih upravičenk in upravičencev na 21 let.

PRIDOBITEV VOLILNE PRAVICE

- Najprej so dobile pravico do volitev na mestni oz. lokalni ravni.
- Samske, izobražene in davkoplačevalne ženske so dobile volilno pravico pred ženskami, ki so bile poročene.

**ZNAMENITE
ŽENSKÉ V
PRETEKLOSTI**

MARIJA TEREZIJA

- Edina vladarica Habsburških dežel.
- Postala cesarica Svetovnega Rimskega cesarstva.
- Skupaj s svojim možem Jožefom II. uvedla mnogo reform (upravne, sodne, davčne, gospodarske, verske, reforme v vojski, šolske...)
- Zaradi njunih reform se poveča trgovanje, izboljša položaj kmetov, poveča se izobraženost...
- Leta 1774 uvede obvezno šolanje za dečke in dekleta med 6 in 12 letom

ANGELA VODE:

- Slovenska učiteljica, publicistka, borka za ženske pravice, predvojna komunistka, soustanoviteljica osvobodilne fronte.
- Poučevala je otroke z motnjami v razvoju.
- Izdala knjigo: Pomen pomožnega šolstva in njegov razvoj v Jugoslaviji.
- Ena izmed prvih bork za ženske pravice na slovenskem.
- Na temo ženskih pravic je izdala še več knjig.

ROSA LUXEMBURG:

- Poljska političarka, filozofinja in revolucionarka
- Napisala številne spise in ekonomske analize
- Študirala filozofijo, zgodovino, politiko, ekonomijo in matematiko

CLARA ZETKIN:

- Nemška političarka, borka za ženske pravice, učiteljica na ljudski šoli
- Ideja, da bi ženske dosegle enakopravnost moškim.
- Med vojno večkrat priprta, zaradi svoje opredeljenosti proti vojni.
- Zaveznica Sovjetske Zveze.
- Dobila veliko priznanj.
- Pobuda za dan žena (včasih 19. marca, danes 8. marec)

MARIE CURIE

- Poljska fizičarka, kemičarka
- Prva ženska, ki je v Parizu poučevala kemijo in fiziko
- Odkrila dva nova radioaktivna elementa: polonij in radij
- Nobelova nagrajenka za fiziko in kemijo

ZNAMENITE

ŽENSKÉ

DANES

- Danes ženske zavzemajo enako visoke položaje kot moški.
- V svetu je veliko žensk na visokih položajih:
 - Angela Merkel (nemška kanclerka)
 - Julija Timošenko (predsednica ukrajinske vlade)
 - Elizabeta II . (kraljica Anglije)
 - Alenka Bratušek (predsednica vlade RS)

MNENJA

- Včasih ženske niso bile enakopravne moškim. To je bilo nepravilno in nesmiselno, saj smo vsi ljudje enakopravni.

VIRI

- <http://www.rtv slo.si/zabava/na-danasnji-dan/8-marec-dan-v-znamenju-zensk/172617>
-
- <http://linoit.com/users/knjiznicarkamateja/canvases/Sufra%C5%BEetke>
- <http://vedez.dzs.si/dokumenti/dokument.asp?id=459>
- http://www.zpm-mb.si/attachments/sl/285/Zenske_ki_so_spremenile_svet.pdf